

УДК 004.8

Бондаренко О.В.¹, Марков А.Д.²

¹ д-р філос. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Е-513м НУ «Запорізька політехніка»

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Концепції штучного інтелекту в сучасному уявленні виникли відносно недавно, у 1940-1950 рр. Автором терміну «штучний інтелект» (ШІ) вважається Джон Маккарті (John McCarthy). Ще у 1956 р. він визначив ШІ як: «наука і техніка, спрямовані на створення розумних машин». Після цього відбулося багато чого, але визначення терміну ШІ завжди пояснювалося в рамках парадигми визначення Дж.Маккарті або, принаймні, якимось чином враховуючи його. Сьогодні ШІ визначають так: це галузь інформатики, яка займається проєктуванням і конструюванням комп'ютерних систем, здатних виконувати завдання, що вимагають інтелекту, зазвичай пов'язаного з людським інтелектом.

Зміни, що відбуваються у розвитку суспільства протягом другої полов. ХХ – початку ХХІ ст., мали дещо стрибкоподібний підхід. Особливо, коли йдеться про створення і використання штучного інтелекту. З початку появи перших інтелектуальних машин цей процес виявився затратним і неефективним: проста обчислювальна машина вимагала великої площі, кондиціонування тощо – сьогодні це вміщається у так званий калькулятор, або функції його вміщуються у відповідних гаджетах повсякденного користування. Але, незважаючи на це, саме розвиток інформаційних технологій як галузі, визначив майбутнє суспільства. Завдяки йому суспільство увійшло в нову епоху свого існування – інформаційну. Ця галузь сьогодні є основою і визначає економічний розвиток, що спричинив еволюцію людини, яка у своєму розвитку стала залежною від розвитку наукоємних технологій. Адже

завдяки сучасним технологіям, що стрімко розвиваються, змінюються процеси пізнання, а відповідно і буття людини, комунікація набуває нових форм тощо. Поряд з цими змінами змінюється і сам процес отримання знань.

Сучасний світ вимагає ефективного вирішення нових завдань у різних сферах діяльності людини. Застосування ШІ дозволяє зробити техніку, що оточує людину, не тільки більш функціональною, а й більш "товариською". У деяких галузях людської діяльності комп'ютер починає перевершувати людину. У III тисячолітті штучний інтелект присутній в усіх сферах, починаючи від простого побуту людини до роботи великих концернів. Входження штучного інтелекту у соціальне життя сприяє формуванню нового типу *Homo sapiens*.

Штучний інтелект – напрямок сучасної науки, який дуже швидко розвивається. ШІ у сервісі та у бізнесі, у збройних силах та медицині, у космосі та у мистецтві... і це далеко не повний перелік, де з успіхом застосовуються принципи та методи ШІ.

Розробками в області ШІ займаються різні компанії світу, серед них зокрема Intel і Nvidia, а також Amazon, які займаються розробкою і впровадженням власних чіпів. Вони орієнтовані на обчислювальні завдання, пов'язані зі штучним інтелектом. Зокрема, компанією Amazon був розроблений механізм сортування резюме на базі штучного інтелекту, на складах компанії Amazon працює штучний інтелект, призначений для стеження за співробітниками. Нейромережа вже звільнила кілька тисяч людей через те, що вони недостатньо швидко і чітко виконували свою роботу. Компанія Amazon запустила систему стеження на основі штучного інтелекту, щоб забезпечити соціальне дистанціювання на території своїх офісів та складів, знизивши таким чином ризик передачі коронавірусу між співробітниками.

Штучний інтелект – перспективний напрямок. З кожним роком він охоплює все більше областей, оптимізуючи різні процеси підвищуючи їх ефективність. І, при цьому, засновник новаторських високотехнологічних компаній Tesla та SpaceX Ілон Маск ще у 2018 р. під час конференції South by Southwest в Остіні (Техас, США) жбурнув у маси пророчо-ексцентричну тезу про те, що штучний інтелект є небезпечнішим за ядерну зброю. Чи це так? І чого ще можна чекати від ШІ?

Вчені намагаються відкрити завісу віддаленого майбутнього. Чи можливе створення штучного інтелекту? Чи можна створити такі людиноподібні системи, які зможуть мислити абстрактними образами, будуть саморозмножуватися, самонавчатися, коректно реагувати на зміни навколишнього середовища, володіти почуттями, волею,

бажаннями? Чи можна створити відповідні алгоритми? Чи зможе людство контролювати такі об'єкти? На жаль, відповідей на ці питання поки немає. Залишається сподіватися на те, що, якщо штучний інтелект можна створити в принципі, то рано чи пізно він буде створений.

«Штучний інтелект» є досить молодою галуззю досліджень, яка була започаткована у XX столітті. Його виникнення ставить перед людиною нові питання, відповіді на які науковці шукають і до тепер.